

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TYCHACH
UL. BUDOWLANYCH 59**

STRUKTURA POPYTU NA PRACĘ I PODAŻ ZASOBÓW PRACY W MIEŚCIE TYCHY I POWIECIE BIERUŃSKO – ŁĘDZIŃSKIM

**Monitoring zawodów deficytowych
i nadwyżkowych**

2011

**Opracował:
Tomasz Jędrysik**

Tychy 2012

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W TYCHACH	5
2. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W POWIECIE BIERUŃSKO - LĘDZIŃSKIM	9
3. WSKAŹNIK SZANSY UZYSKANIA OFERTY PRACY.....	13
4. STAN I STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG ZAWODÓW	15
5. ANALIZA OFERT PRACY.....	22
6. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE	26
7. ABSOLWENCI NA LOKALNYM RYNKU PRACY. MIASTO TYCHY	34
8. ABSOLWENCI NA LOKALNYM RYNKU PRACY. POWIAT BIERUŃSKO-LĘDZIŃSKI.....	40
WNIOSKI.....	44

Wprowadzenie

Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych (MZDiN) jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących – w głównej mierze – kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym. Pełni on dwie podstawowe funkcje:

- 1) deskryptywną – opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi;
- 2) normatywną – pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służyć ma pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Niniejsze opracowanie stanowi analizę kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. W szczególności bada ono zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę.

Przez zawody deficytowe należy rozumieć zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast zawodami nadwyżkowymi są zawody, w których liczba poszukujących pracy przewyższa liczbę zgłoszonych ofert pracy.

Zawody wykazujące deficytowość, nadwyżkę lub stan równowagi wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, który wyraża stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w 2011r. do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tymże zawodzie i półroczu.

Ramy czasowe niniejszego monitoringu stanowi 2011r., zaś zakres terytorialny stanowi obszar działania PUP Tychy, tj. miasto Tychy i powiat bieruński – lędziński¹.

¹ Dla celów poznawczych niektóre dane poddano porównaniu z tendencjami województwa śląskiego. Pomimo, iż w wielu aspektach notowana jest zbieżność trendów, to wobec społeczno – ekonomicznej specyfiki lokalnego rynku pracy ramę zakresu stosowalności wniosków wynikających z monitoringu stanowi jedynie obszar działania PUP Tychy.

Stosowane w monitoringu nazewnictwo zawodów jest zgodne z powszechnie obowiązującą w danym okresie czasu klasyfikacją zawodów i specjalności, która porządkuje je w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy². Podział bezrobotnych według zawodu dokonywany jest na podstawie zgłoszonych kwalifikacji potwierdzonych świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź stażem pracy (minimum 1 rok w tym samym zawodzie). Osoby nie spełniające jednocześnie obu tych warunków klasyfikowane są jako bezrobotni bez zawodu. Do grupy tej można więc zaliczyć część osób legitymujących się zarówno wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym jak i średnim ogólnokształcącym.

Oczywiście należy zdać sprawę z ograniczeń niniejszego monitoringu, gdyż nie daje on pełnej informacji o lokalnym rynku pracy z przynajmniej dwóch powodów:

Po pierwsze, dotyczy on jedynie ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach, nie uwzględniając innych ofert; w tym prasowych, ofert pojawiających się w Internecie, ofert zgłoszonych do agencji zatrudnienia czy nieujawnionych wolnych miejsc pracy.

Po drugie, dotyczy on jedynie bezrobocia rejestrowanego, nie obejmując tym samym jego nieujawnionej liczby oraz pracy nierejestrowanej w grupie osób bezrobotnych³.

Pomimo iż, analizy zawarte w niniejszym monitoringu posiadają wyżej wymienione ograniczenia, to są wyposażone także w znaczącą moc poznawczą i wyjaśniają wiele zjawisk oraz procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy, pozwalając na formułowanie pewnych zaleceń praktycznych.

² Najnowsza klasyfikacja zawodów i specjalności funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz. U. nr 265, poz. 2644) i Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 czerwca 2007 (Dz. U. nr 106, poz. 728).

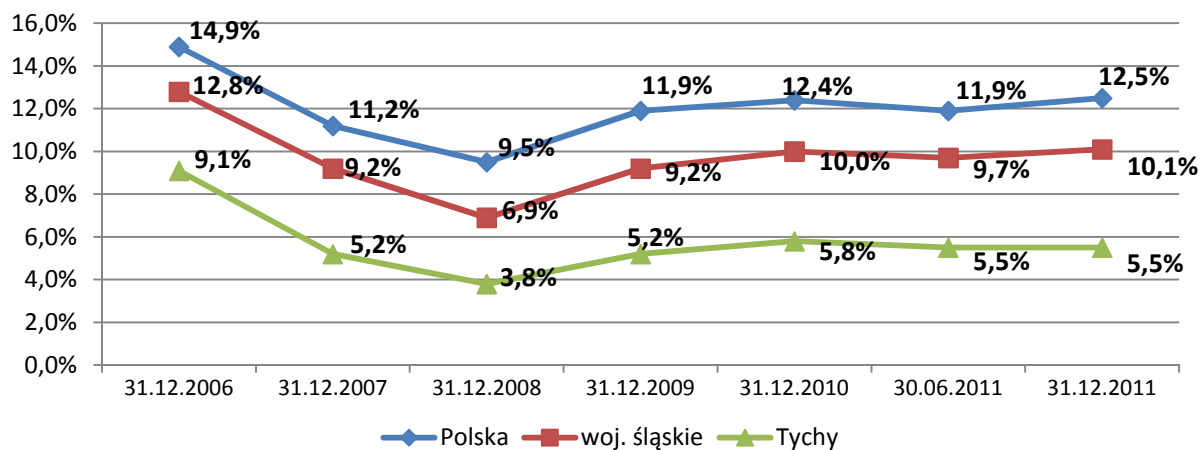
³ Na uwzględnienie nieujawnionej liczby bezrobotnych, tzn. osób z różnych przyczyn niezarejestrowanych w urzędach pracy a pozostających bez pracy, aktywnie jej poszukujących i gotowych do jej podjęcia pozwala metodologia Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Badania te przeprowadzane są w okresach kwartalnych przez Główny Urząd Statystyczny.

1. Analiza problemu bezrobocia w Tychach

Stopa bezrobocia rejestrowanego w mieście Tychy na koniec grudnia 2011r. wyniosła 5,5% i była niższa od stopy bezrobocia w województwie śląskim (o 4,6%) i w kraju (o 7%).

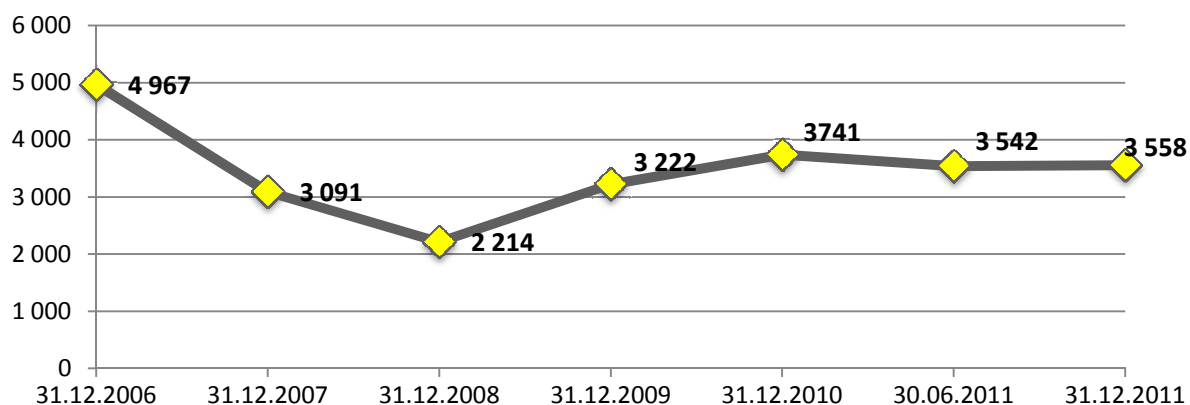
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grudniu 2011r. wynosiła 3558 i była o 183 osoby niższa niż w grudniu 2010r. Dokładniej, w formie graficznej przedstawiają to wykresy 1 - 3.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w mieście Tychy w okresie grudzień 2006r. – grudzień 2011r. na tle woj. śląskiego i kraju.

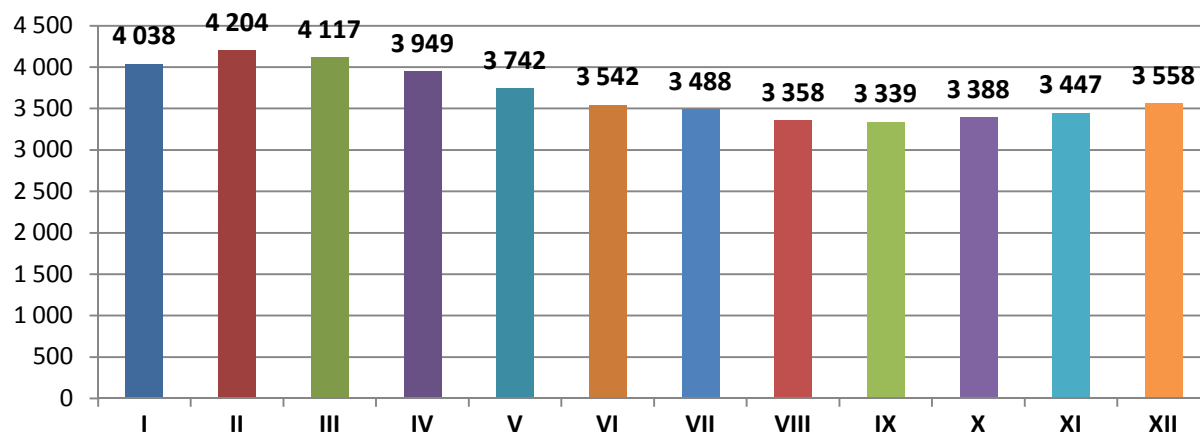
Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl)

Wykres 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy w latach 2006 – 2011.

Źródło: PUP Tychy

Wykres 3. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy. Styczeń – Grudzień 2011r.

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w mieście Tychy wg stanu na 31.12.2011r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 1. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na płeć (stan na 31.12.2011r.)

Płeć	N	%
kobiety	2016	56,7%
mężczyźni	1542	43,3%
SUMA	3558	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach PUP Tychy analizując dane dla miasta Tychy - biorąc pod uwagę kryterium płci – w dalszym ciągu dominują kobiety, które stanowią 56,7% (55,1% w grudniu 2010r.) ogółu bezrobotnych.

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 2. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wiek (stan na 31.12.2011r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	558	15,7%
25-34 lata	1078	30,3%
35-44 lata	614	17,3%
45-54 lata	760	21,3%
55-59 lat	438	12,3%
pow. 60 lat	110	3,1%
SUMA	3558	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Od kilku lat w Tychach utrzymywała się tendencja spadku bezrobocia wśród osób do 24-go roku życia. W 2009r. sytuacja ta uległa diametralnej zmianie. W przeciągu roku (tj. od czerwca 2008r. do czerwca 2009r.) odsetek osób w przedziale wiekowym 18-24 lata zwiększył się w stosunku do ogółu o 4% (o 201 osób).

W czerwcu 2010r. i 2011r. sytuacja się ustabilizowała - liczba osób w tej kategorii wiekowej spadła o 38 osób w przeciągu roku, natomiast na przestrzeni ostatnich 6 m-cy, spadła o kolejne 8 osób. Większe różnice były wśród bezrobotnych między 55 a 59 rokiem życia oraz powyżej 60 lat. Liczba posiadających status osoby bezrobotnej w tym przedziale wiekowym 55 - 59 w ciągu roku zwiększyła się o 35 bezrobotnych, natomiast w przedziale powyżej 60 lat wzrosła o 9 osób.

Kolejną zmienną różnicującą bezrobocie na terenie miasta Tychy jest wykształcenie.

Tabela 3. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2011r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	569	16,0%
policealne i średnie zawodowe	870	24,4%
średnie ogólnokształcące	389	10,9%
zasadnicze zawodowe	981	27,6%
gimnazjalne i poniżej	749	21,1%
SUMA	3558	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Ponad 48% bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym. 35% to osoby posiadające średnie wykształcenie. Natomiast odsetek osób z wyższym wykształceniem wyniósł 16%.

Analizując następną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 81% (o 3% mniej niż w czerwcu 2011r.) bezrobotnych w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 19% bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy (wzrost o niecałe 4% w przeciągu roku).

Tabela 4. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2011r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	528	14,8%
od 1 do 3 miesięcy	981	27,6%
od 3 do 6 miesięcy	750	21,1%
od 6 do 12 miesięcy	633	17,8%
od 1 roku do 2 lat	434	12,2%
powyżej 2 lat	232	6,5%
SUMA	3558	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 5. Bezrobotni w mieście Tychy wg stażu pracy (stan na 31.12.2011r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	421	11,8%
do 1-go roku	481	13,5%
od 1 do 5 lat	807	22,7%
od 5 do 10 lat	489	13,7%
od 10 do 20 lat	598	16,8%
od 20 do 30 lat	512	14,4%
powyżej 30 lat	250	7,1%
SUMA	3558	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

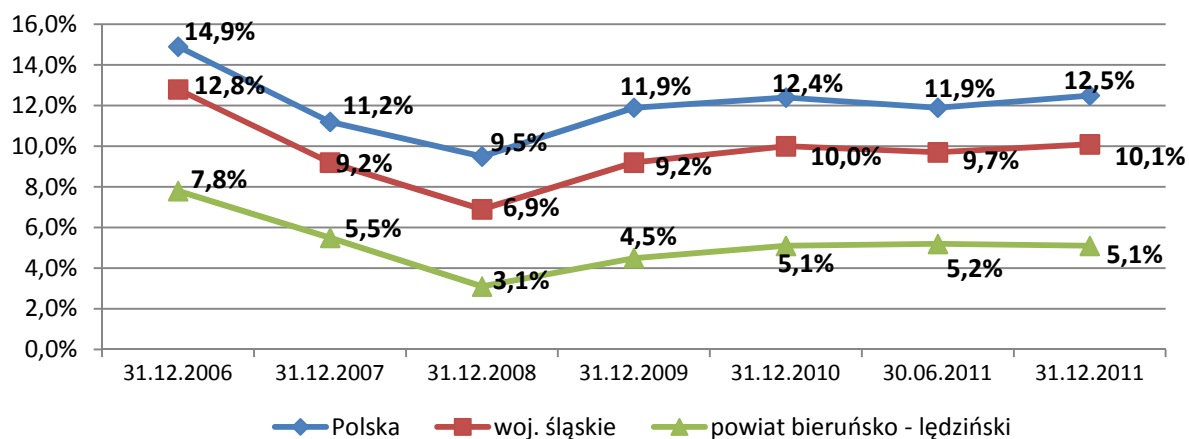
11,8 % pozostających bez pracy mieszkańców Tychów (421 osób) w ogóle nie posiada stażu pracy (spadek o 3% w stosunku do grudnia 2010r.). Odsetek osób, których staż pracy wynosił powyżej 30 lat to 7%. Natomiast największy wzrost dotyczył osób ze stażem pracy od 5 do 10 lat – wzrost o 1,8% w przeciągu roku

2. Analiza problemu bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim

Wg stanu na 31.12.2011r. poziom rejestrowanego bezrobocia wyniósł w powiecie bieruńsko - lędzińskim 5,1% - był niższy o 5% w porównaniu z woj. śląskim i o 7,4% w zestawianiu ze wskaźnikiem bezrobocia w kraju.

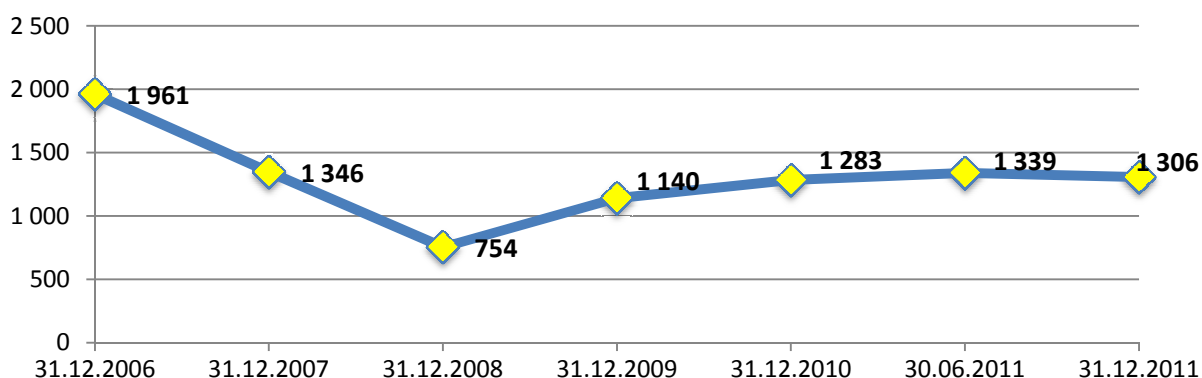
Liczba bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim na koniec grudnia 2011r. wynosiła 1306 osób, podczas, gdy w grudniu 2010r. i czerwcu 2011 odpowiednio – 1283 i 1339 osób. Wykres 4,5 i 6.

Wykres 4. Stopa bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim w okresie grudzień 2006r. – grudzień 2011r. na tle woj. śląskiego i kraju.

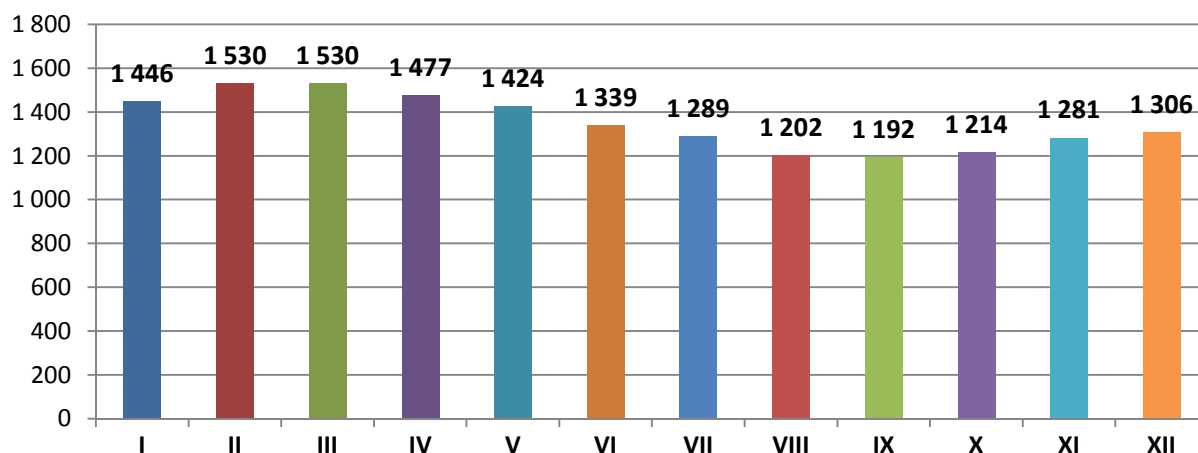
Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl).

Wykres 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim w latach 2006 – 2011.

Źródło: PUP Tychy

Wykres 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim.
Styczeń – grudzień 2011r.

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stanu na 31.12.2011r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 6. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na płeć (stan na 31.12.2011r.)

Płeć	N	%
kobiety	791	60,6%
mężczyźni	515	39,4%
SUMA	1306	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego – biorąc pod uwagę kryterium płci – dominują kobiety, które stanowią 60% ogółu bezrobotnych (wzrost w porównaniu do ubiegłego roku o 2,5%).

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 7. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wiek (stan na 31.12.2011r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	289	22,1%
25-34 lata	432	33,1%
35-44 lata	216	16,5%
45-54 lata	241	18,5%
55-59 lat	101	7,7%
pow. 60 lat	27	2,1%
SUMA	1306	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W powiecie bieruńsko - lędzińskim największe problemy ze znalezieniem pracy mają osoby pomiędzy 25-tym a 34-tym rokiem życia (33% ogółu bezrobotnych) oraz osoby między 18-tym a 24-tym rokiem życia (22%). W stosunku do stanu na dzień 31.12.2010r. największy wzrost bezrobocia zanotowano wśród przedziału wiekowego 25-34 (wzrost o 2,5%).

Inną istotną zmienną, różnicującą bezrobocie na terenie tego powiatu ziemskiego jest wykształcenie. Przedstawia to tabela 8.

Tabela 8. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2011r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	203	15,5%
policealne i średnie zawodowe	307	23,5%
średnie ogólnokształcące	128	9,8%
zasadnicze zawodowe	386	29,6%
gimnazjalne i poniżej	282	21,6%
SUMA	1306	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

51% (bez zmian w stosunku do grudnia 2010r.) bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym. Natomiast 33% stanowiły osoby z wykształceniem średnim, a ponad 15% z wyższym wykształceniem.

Tabela 9. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2011r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	179	13,7%
od 1 do 3 miesięcy	372	28,5%
od 3 do 6 miesięcy	278	21,3%
od 6 do 12 miesięcy	231	17,7%
od 1 roku do 2 lat	162	12,4%
powyżej 2 lat	84	6,4%
SUMA	1306	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Analizując kolejną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 81,2% (88% w grudniu 2010r.) bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 18,8% bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 10. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stażu pracy (stan na 31.12.2011r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	210	16,1%
do 1-go roku	203	15,5%
od 1 do 5 lat	320	24,5%
od 5 do 10 lat	187	14,3%
od 10 do 20 lat	204	15,6%
od 20 do 30 lat	134	10,3%
powyżej 30 lat	48	3,7%
SUMA	1306	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

16% (18% w grudniu 2010r.) pozostających bez pracy mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w ogóle nie posiada stażu pracy, a 3,7% (5,1% w 2010r.) stanowią osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat – tabela nr 10.

3. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

Jednym z obiektywnych mierników stosowanych w monitoringu jest wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (zatrudnienia). Wyraża on stosunek liczby ofert pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w okresie sprawozdawczym do stanu bezrobotnych na koniec tego okresu.

Obecnie średni wskaźnik uzyskania oferty pracy dla całej zbiorowości bezrobotnych miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego jest na zdecydowanie niższym poziomie niż miało to miejsce jeszcze w pierwszej połowie 2008r.

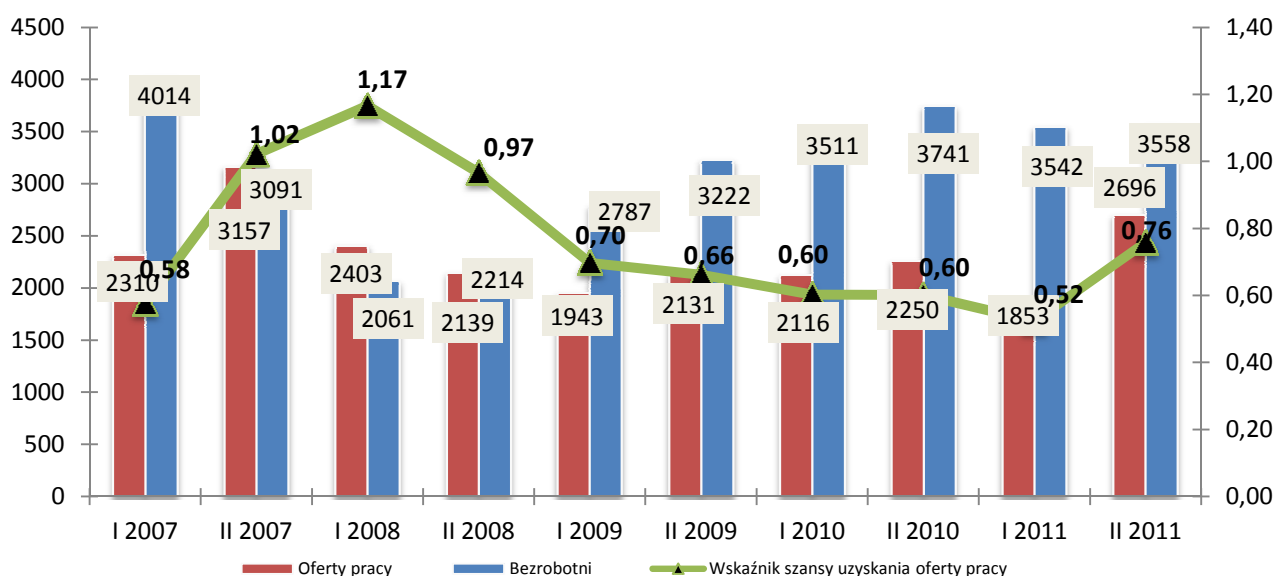
Na koniec grudnia 2011r. dla miasta Tychy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale lipiec - grudzień 2011r.) wyniósł 0,76 (wzrost o 0,16 w stosunku do stanu na koniec 2010r. i o 0,24 w stosunku do czerwca 2011r.). Dokładniej przedstawia to wykres nr 7.

Na obszarze powiatu bieruńsko – lędzińskiego wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale lipiec – grudzień 2011r.) wyniósł 0,21, co stanowi spadek o 0,11 w stosunku do stanu na koniec 2010r. i o 0,07 w stosunku do czerwca 2011r. Obrazuje to wykres nr 8.

W mieście Tychy od II – połowy 2008r. wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy zaczął się zmniejszać ponieważ wraz ze wzrostem liczby bezrobotnych, spadła liczba zgłaszanych do PUP Tychy ofert pracy. Tendencja spadkowa utrzymywała się również w pierwszej połowie 2011r. Natomiast w drugiej połowie 2011r. w wyniku zdecydowanego zwiększenia liczby zgłaszanych ofert pracy (o 446 w stosunku do stanu w II połowie 2010r.) wskaźnik ten był najwyższy od końca 2008r.

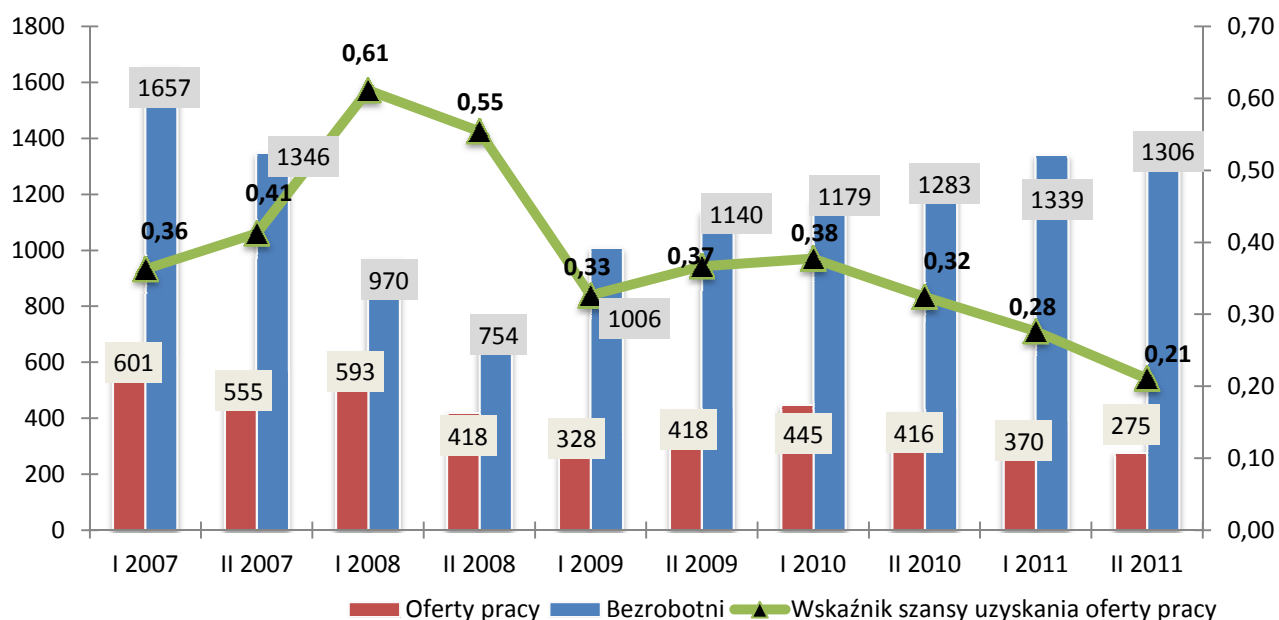
W powiecie bieruńsko – lędzińskim od II półrocza 2008r. pojawiła się stała tendencja spadkowa wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy, trwająca do II połowy 2011 roku włącznie.

Wykres 7. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w Tychach w latach 2007 – 2011.

Źródło: PUP Tychy

Wykres 8. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w powiecie bieruńsko - lędzimskim w latach 2007 – 2011.

Źródło: PUP Tychy

4. Stan i struktura bezrobotnych według zawodów

4.1. Miasto Tychy – stan na koniec II - półrocza 2011r.

W końcu II – półrocza 2011r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach zarejestrowanych było 3558 (3741 w grudniu 2010r.) osób z terenu miasta Tychy i 1306 (1283 w grudniu 2010) osób z powiatu bieruńsko – lędzkiego.

W Tychach najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- sprzedawca – 379 osób, co stanowi 10% ogółu zarejestrowanych;
- osoby bez zawodu – 268 osób, co stanowi 7% ogółu bezrobotnych;
- pozostali operatorzy maszyn – 150 osób, co stanowi 4% ogółu bezrobotnych;
- robotnicy gospodarczy – 98 osób, co stanowi 3% ogółu bezrobotnych.

Odpowiednie dane prezentuje tabela nr 11.

Tabela 11. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy – stan na koniec II - półrocza 2011r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Sprzedawca*	379
2	Bez zawodu	268
3	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	150
4	Robotnik gospodarczy	98
5	Technik prac biurowych*	94
6	Sprzątaczką biurową	94
7	Robotnik budowlany	82
8	Magazynier	76
9	Technik ekonomista*	72
10	Ślusarz*	72
11	Specjalista do spraw marketingu i handlu	46
12	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	44
13	Murarz*	43
14	Kierowca operator wózków jezdniowych	42
15	Technik mechanik*	40
16	Kucharz*	39
17	Kierowca samochodu ciężarowego	35
18	Kierowca samochodu osobowego	34
19	Krawiec*	33
20	Ekonomista	32

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w powyższej tabeli porównanie skłania do wniosku, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody w mieście Tychy częściowo przynajmniej potwierdzają tendencję regionalną.

Znaczącym odchyleniem [nadreprezentacją] w stosunku do regionu cechują się zawody:

- ➡ kierowcy operatorzy wózków jezdniowych;
- ➡ pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani;
- ➡ specjaliści ds. marketingu i handlu.

Należy nadmienić, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody są jednocześnie silnie sfeminizowane. W grupie sprzedawców kobiety stanowią 92%, sprzątaczek biurowych 100%, osób bez zawodu 56%. Natomiast wśród pozostałych operatorów maszyn odsetek kobiet wynosi 47%.

Tabela 12. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w mieście Tychy – stan na koniec II - półrocza 2011r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Sprzedawca*	67
2	Sprzątaczką biurowa	31
3	Technik prac biurowych*	20
4	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	20
5	Ślusarz*	18
6	Technik ekonomista*	17
7	Robotnik gospodarczy	17
8	Magazynier	15
9	Robotnik budowlany	14
10	Bez zawodu	13

Źródło: PUP Tychy

Tabela 13. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie. Stan na koniec II - półrocza 2011r.

Lp.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,6667
2	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,5
3	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,36
4	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,3136
5	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,2727
6	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,2667
7	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,236
8	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,2063
9	Elektrycy i elektonicy	0,2063
10	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,2051

Źródło: PUP Tychy

Wśród osób długotrwałe bezrobotnych (zarejestrowanych powyżej 12 m-cy), najliczniej reprezentowaną grupę stanowią sprzedawcy (11%) oraz sprzątaczk biurowe (5%) i technicy prac biurowych – 3%.

Biorąc pod uwagę wskaźnik długotrwałego bezrobocia, to najwyższy jest on, wśród takich grup zawodów jak: pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki, pomoce domowe i sprzątaczk, pozostali pracownicy obsługi biura.

Tabela 14. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy w 2011r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Bez zawodu	881
2	Sprzedawca*	779
3	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	440
4	Robotnik gospodarczy	228
5	Robotnik budowlany	184
6	Technik prac biurowych*	147
7	Magazynier	142
8	Sprzątaczk biurowa	130
9	Murarz*	122
10	Technik ekonomista*	120
11	Ślusarz*	118
12	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	107
13	Kierowca operator wózków jezdniowych	103
14	Technik mechanik*	85
15	Kucharz*	83

16	Specjalista do spraw marketingu i handlu	74
17	Ekonomista	74
18	Fryzjer*	72
19	Kierowca samochodu ciężarowego	69
20	Krawiec*	67

Źródło: PUP Tychy

Warto również zwrócić uwagę na napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całego 2011r. (ilustruje to tabela nr 14).

Najliczniej reprezentowaną grupę w tym wypadku stanowią osoby bez zawodu (11%) oraz osoby posiadające zawód sprzedawcy (10%), co jednoznacznie koreluje z rankingiem zawodów osób zarejestrowanych na koniec II - półrocza 2011r.

4.2. Powiat bieruńsko - lędziński – stan na koniec II - półrocza 2011r.

W powiecie bieruńsko - lędzińskim najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- osoby bez zawodu – 137 osób, co stanowi 10% ogółu bezrobotnych;
- sprzedawcy – 127 osób, co stanowi 10% ogółu bezrobotnych;
- robotnicy gospodarczy – 77 osób, co stanowi 6% ogółu bezrobotnych.

Tabela 15. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko – lędzińskim – stan na koniec II - półrocza 2011r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Bez zawodu	137
2	Sprzedawca*	127
3	Robotnik gospodarczy	77
4	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	44
5	Technik ekonomista*	40
6	Sprzątaczką biurową	34
7	Robotnik budowlany	25
8	Kucharz*	24
9	Technik prac biurowych*	23
10	Fryzjer*	20
11	Ślusarz*	20
12	Magazynier	16
13	Krawiec*	16
14	Pakowacz	16
15	Technik informatyk*	15
16	Górnik eksploatacji podziemnej*	15
17	Szwaczka	14
18	Kierowca samochodu osobowego	13
19	Specjalista administracji publicznej	12
20	Technik handlowiec*	12

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w tabeli nr 15 porównanie ukazuje, iż sporą nadreprezentacją pod względem liczby bezrobotnych w stosunku do regionu cechują się: pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy informatycy i specjaliści administracji publicznej.

Udział kobiet w najliczniej reprezentowanych zawodach wśród bezrobotnych powiatu bieruńsko – lędzińskiego wynosi odpowiednio:

- ☛ dla osób bez zawodu 56%;
- ☛ dla sprzedawców 99%.

Tabela 16. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim – stan na koniec II - półrocza 2011r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Sprzedawca*	26
2	Robotnik gospodarczy	13
3	Sprzątaczką biurową	11
4	Technik ekonomista*	7
5	Bez zawodu	6
6	Technik prac biurowych*	6
7	Kucharz*	6
8	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	6
9	Ślusarz*	5
10	Technik informatyk*	4

Źródło: PUP Tychy

Tabela 17. Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie. Stan na koniec II - półrocza 2011r.

Lp.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,5
2	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,5
3	Pomoce domowe i sprzątaczkę	0,3077
4	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,2963
5	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,2857
6	Technicy informatycy	0,25
7	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,25
8	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,25
9	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,2192
10	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,2135

Źródło: PUP Tychy

Z tabeli nr 16 jednoznacznie wynika, iż osoby z zawodem sprzedawcy (13%) są najliczniej reprezentowaną grupą pod względem liczby bezrobotnych

zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim. Na drugim miejscu uplasowały się osoby posiadające zawód robotnika gospodarczego (6%) i sprzątaczkę biurową (5%).

Biorąc pod uwagę wskaźnik długotrwałego bezrobocia, to najwyższy jest on, wśród takich grup zawodów jak: robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków), pomoce domowe i sprzątaczkę, technicy informatycy.

Kolejna tabela przedstawia napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całego 2011r.

Tabela 18. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2011r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Bez zawodu	426
2	Sprzedawca*	244
3	Robotnik gospodarczy	147
4	Technik ekonomista*	86
5	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	80
6	Robotnik budowlany	59
7	Ślusarz*	48
8	Sprzątaczkę biurową	47
9	Fryzjer*	46
10	Kucharz*	42
11	Magazynier	40
12	Pakowacz	40
13	Technik prac biurowych*	35
14	Krawiec*	34
15	Technik informatyk*	33
16	Górnik eksploatacji podziemnej*	32
17	Specjalista administracji publicznej	28
18	Specjalista do spraw marketingu i handlu	26
19	Kierowca samochodu osobowego	26
20	Ekonomista	25

Źródło: PUP Tychy

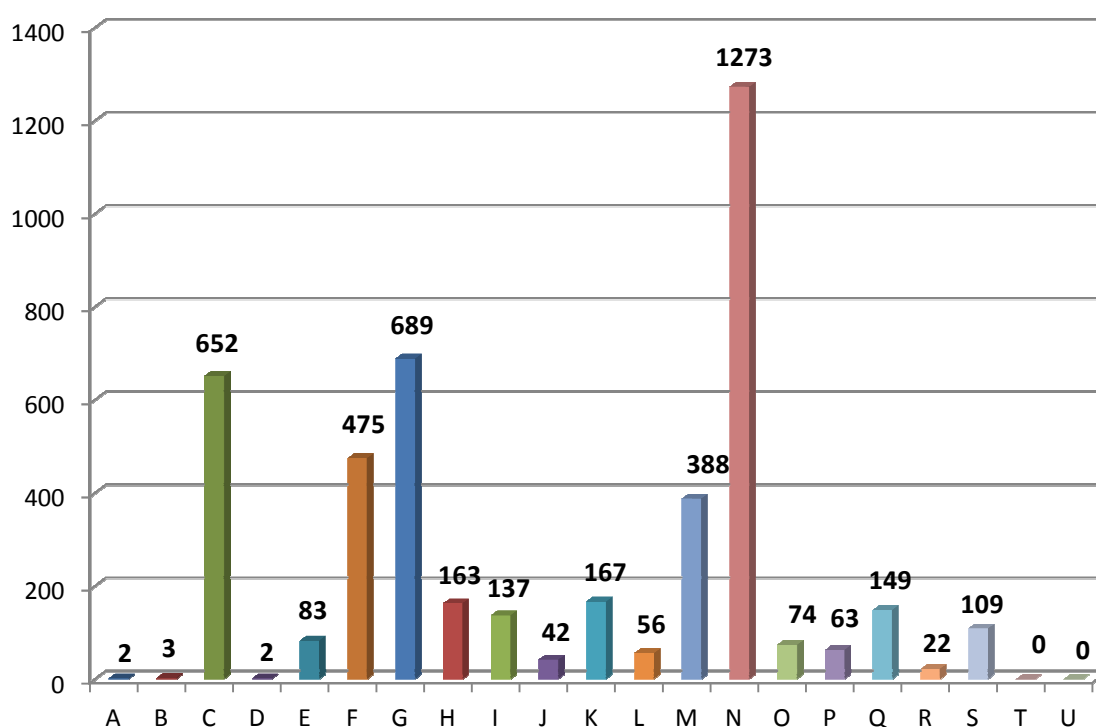
Liczną grupę wśród zawodów osób napływających w 2011r. w powiecie bieruńsko - lędzińskim stanowiły osoby posiadające zawód sprzedawcy (9%), robotnika gospodarczego (5%) oraz technika ekonomisty (3%). Jednak ponownie to osób nie posiadających żadnego zawodu jest w tym wypadku najwięcej (15% ogółu napływających bezrobotnych).

5. Analiza ofert pracy

W 2011r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach łącznie zgłoszono 5194 (o 33 mniej niż w 2010r.) oferty pracy, z czego 4549 z terenu miasta Tychy (o 183 ofert więcej niż w 2010r.) i 645 (o 216 mniej niż w 2010r.) ofert z powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

Wykresy nr 9 i 10 prezentują rozkład ofert pracy wg sekcji PKD⁴ a tabele 19 i 20 strukturę ofert pracy wg zawodów.

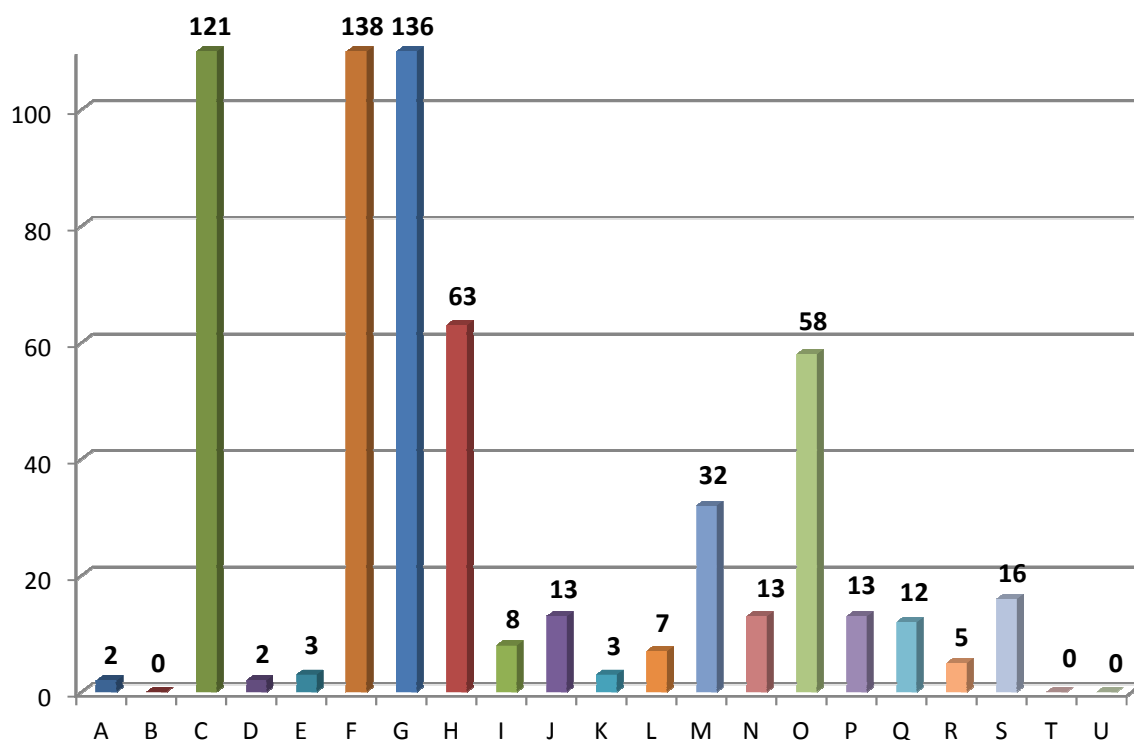
Wykres 9. Oferty pracy wg sekcji PKD w 2011r. Miasto Tychy.

Źródło: PUP Tychy

⁴ Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. 251, poz.1885).

Wykres 10. Oferty pracy wg sekcji PKD w 2011r. Powiat bieruńsko – łędziński.

Źródło: PUP Tychy

- A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- B Górnictwo i wydobywanie
- C Przetwórstwo przemysłowe
- D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
- E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
- F Budownictwo
- G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
- H Transport i gospodarka magazynowa
- I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
- J Informacja i komunikacja
- K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
- L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
- M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
- O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
- P Edukacja
- Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
- S Pozostała działalność usługowa
- T Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
- U Organizacje i zespoły eksterytorialne

W 2011r. najwięcej ofert pracy w mieście Tychy zgłosili pracodawcy działający w sekcjach: działalności usług administrowania (1273 oferty – 28,0%) oraz w handlu hurtowym i detalicznym (680 ofert – 15,1%) i w przetwórstwie przemysłowym (652 – 14,3%). Wykres 9.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim najwięcej ofert pracy w 2011r. zgłoszono w sekcjach: budownictwa, handlu i przetwórstwa przemysłowego. Odpowiednio 138 ofert tj. 21,4%, 136 oferty – 21,1% i 121 – 18,8%.

Tabela 19. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w 2011r. w mieście Tychy

Lp.	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2011 roku
1	Pozostałe pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	208
2	Kierowca operator wózków jezdniowych	188
3	Sprzedawca*	179
4	Magazynier	169
5	Robotnik budowlany	156
6	Kierowca samochodu ciężarowego	115
7	Robotnik magazynowy	114
8	Robotnik gospodarczy	111
9	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	108
10	Mistrz produkcji w przemyśle samochodowym	84
11	Technik prac biurowych*	82
12	Elektromonter instalacji elektrycznych	81
13	Kasjer handlowy	76
14	Sprzątaczk biurowa	72
15	Przedstawiciel handlowy	71
16	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	70
17	Kontroler jakości wyrobów mechanicznych	56
18	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	56
19	Telemarketer	51
20	Ślusarz*	50

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych dla miasta Tychy stanowiły oferty dotyczące usług sprzątania (pozostałe pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne) - 4,6% wszystkich zgłoszonych ofert pracy, oraz dla zawodów: kierowca operator wózków jezdniowych (4,1%), sprzedawcy (3,9%) oraz magazyniera (3,7%).

Tabela 20. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w 2011r. w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

Lp.	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2011 roku
1	Robotnik budowlany	73
2	Robotnik gospodarczy	40
3	Sprzedawca*	31
4	Kierowca samochodu ciężarowego	25
5	Technik prac biurowych*	24
6	Magazynier	23
7	Ślusarz*	23
8	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	19
9	Piekarz*	15
10	Technik administracji*	12
11	Monter / składacz okien	12
12	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	12
13	Murarz*	11
14	Operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych	11
15	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	11
16	Ustawiacz	10
17	Księgowy	8
18	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	8
19	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	8
20	Stolarz*	8

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych w powiecie bieruńsko - lędzińskim było związanych z takimi zawodami jak; robotnik budowlany, robotnik gospodarczy oraz sprzedawca. Kolejno stanowiło to 11%,6% i 5% ogółu wszystkich zgłoszonych ofert pracy w 2011r.

6. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, obliczany za pomocą wzoru:

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

$\overline{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

$\overline{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

Przyjmuje się, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone,

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

Wskaźnik = MAX oznacza, iż w danym zawodzie nie było zarejestrowanych bezrobotnych.

W mieście Tychy w 2011r. **93 zawody** (159 w 2010r.) spośród 685 występujących w ewidencji (638 w 2010r.) **wykazywało deficytowość**, 22 miało zrównoważony charakter (22 w 2010r.) a **pozostałe 570 było zawodami nadwyżkowymi** (457 w 2010r.).

W powiecie bieruńsko – lędzińskim spośród 460 zawodów (360 w 2010r.) występujących w ewidencji **28 było deficytowymi** (53 w 2010r.), 16 cechowała równowaga (15 w 2010r.) a **416 miało nadwyżkowy charakter** (292 w 2010r.).

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych (dla miasta Tychy) uwzględniono tylko te, dla których średnia miesięczna liczba zgłaszanych ofert pracy

była większa lub równa 0,5. Pozwala to na wyodrębnienie tych zawodów których deficytowość ma rzeczywisty i znaczący wpływ na rynek pracy.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zestawieniu nie uwzględniono również zawodów dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX.

Tabela 21. Zawody deficytowe w mieście Tychy w 2011r.

L p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Specjalista do spraw logistyki	2,9167	0,0833	35
2	Manewrowy	2,3333	0,0833	28
3	Cieśla*	2,25	0,0833	27
4	Sprzedawca w branży spożywczej	1,5833	0,0833	19
5	Pracownik działu logistyki	1,5	0,0833	18
6	Ogrodnik*	1,3333	0,0833	16
7	Pracownik rozkładający towar na półkach	1,25	0,0833	15
8	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	1,0833	0,0833	13
9	Doradca finansowy	4	0,3333	12
10	Elektromonter instalacji elektrycznych	6,75	0,5833	11,5714
11	Elektryk*	1,75	0,1667	10,5
12	Opiekun osoby starszej*	2,5	0,25	10
13	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	9	1	9
14	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1,3333	0,1667	8
15	Agent ubezpieczeniowy	3,3333	0,4167	8
16	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	1,0833	0,1667	6,5
17	Operator myjni	1	0,1667	6
18	Kierownik działu sprzedaży	1,9167	0,3333	5,75
19	Kierowca samochodu dostawczego	1,8333	0,3333	5,5
20	Robotnik magazynowy	9,5	2,1667	4,3846

21	Spawacz metodą TIG	1,0833	0,25	4,3333
22	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	3,8333	0,9167	4,1818
23	Telemarketer	4,25	1,5	2,8333
24	Specjalista do spraw sprzedaży	2	0,75	2,6667
25	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	2	0,75	2,6667
26	Lakiernik*	1	0,4167	2,4
27	Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	1	0,4167	2,4
28	Salowa	4,1667	1,75	2,381
29	Brukarz	2,8333	1,3333	2,125
30	Kierowca operator wózków jezdniowych	15,6667	8,5833	1,8252

Źródło: PUP Tychy.

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych (dla powiatu bieruńsko - lędzińskiego) w zestawieniu nie uwzględniono zawodów dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX (liczba zawodów spełniających ten warunek wynosi 48).

Tabela 22. Zawody deficytowe w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2011r.

L p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	1	0,0833	12
2	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,5	0,0833	6
3	Tynkarz	0,5	0,0833	6
4	Operator koparko - ładowarki	0,5	0,0833	6
5	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	0,4167	0,0833	5
6	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	0,4167	0,0833	5
7	Technik geodeta*	0,3333	0,0833	4
8	Sekretarka	0,3333	0,0833	4
9	Ogrodnik*	0,3333	0,0833	4

10	Cieśla*	0,3333	0,0833	4
11	Sprzedawca w stacji paliw	0,25	0,0833	3
12	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	0,25	0,0833	3
13	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,6667	0,25	2,6667
14	Brukarz	0,3333	0,1667	2
15	Ślusarz narzędziowy	0,1667	0,0833	2
16	Mechanik pojazdów jednośladowych	0,1667	0,0833	2
17	Stolarz*	0,6667	0,3333	2
18	Operator koparki	0,3333	0,1667	2
19	Operator suwnic (suwnicowy)	0,1667	0,0833	2
20	Technik telekomunikacji*	0,25	0,1667	1,5
21	Rejestratorka medyczna	0,25	0,1667	1,5
22	Doradca klienta	0,25	0,1667	1,5
23	Portier	0,25	0,1667	1,5
24	Elektryk*	0,3333	0,25	1,3333
25	Robotnik budowlany	6,0833	4,9167	1,2373
26	Kierowca samochodu ciężarowego	2,0833	1,75	1,1905
27	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	1	0,0833	12
28	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,5	0,0833	6

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 23. Zawody zrównoważone w mieście Tychy w 2011r.

L p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Kierownik działu finansowego	0,0833	0,0833	1
2	Kierownik działu kadrowo-płacowego	0,0833	0,0833	1
3	Inżynier mechanik - mechanika precyzyjna	0,0833	0,0833	1
4	Metrolog	0,0833	0,0833	1

5	Kosztorysant budowlany	0,1667	0,1667	1
6	Optyk okularowy	0,0833	0,0833	1
7	Asystent dyrektora	0,1667	0,1667	1
8	Inspektor budowlany	0,0833	0,0833	1
9	Barista	0,0833	0,0833	1
10	Doradca klienta	2,0833	2	1,0417
11	Pomoc apteczna	0,1667	0,1667	1
12	Ogrodnik terenów zieleni	0,8333	0,8333	1
13	Dekarz*	0,4167	0,4167	1
14	Posadzkarz*	0,4167	0,4167	1
15	Tynkarz	0,1667	0,1667	1
16	Tokarz w metalu	3,8333	3,5833	1,0698
17	Mechanik precyzyjny*	0,0833	0,0833	1
18	Pozostali tapicerzy i pokrewni	0,0833	0,0833	1
19	Wulkanizator	0,0833	0,0833	1
20	Kierowca autocysterny	0,0833	0,0833	1
21	Pomoc domowa	0,0833	0,0833	1

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 24. Zawody zrównoważone w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2011r.

L p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu	0,0833	0,0833	1
2	Technik mechanik maszyn i urządzeń	0,0833	0,0833	1
3	Technik organizacji produkcji	0,0833	0,0833	1
4	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	0,0833	0,0833	1
5	Technik administracji*	1	0,9167	1,0909

6	Kosmetyczka	0,1667	0,1667	1
7	Ogrodnik terenów zieleni	0,1667	0,1667	1
8	Kamieniarz*	0,0833	0,0833	1
9	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0,0833	0,0833	1
10	Lakiernik samochodowy	0,1667	0,1667	1
11	Spawacz metodą MAG	0,0833	0,0833	1
12	Spawacz ręczny gazowy	0,25	0,25	1
13	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0,1667	0,1667	1
14	Piekarz*	1,25	1,25	1
15	Pomocnik piekarza	0,0833	0,0833	1

Źródło: PUP Tychy.

Zawody nadwyżkowe poddano selekcji w oparciu o następujące parametry:

⇒ Dla miasta Tychy średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 2,5$

⇒ Dla powiatu bieruńsko – lędzkiego średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 0,5$

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w poniższym zestawieniu dla miasta Tychy nie uwzględniono zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0.

Tabela 25. Zawody nadwyżkowe w mieście Tychy w 2011r.

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca*	14,9167	64,9167	0,2298
2	Robotnik gospodarczy	9,25	19	0,4868
3	Robotnik budowlany	13	15,3333	0,8478
4	Technik prac biurowych*	6,8333	12,25	0,5578
5	Sprzątaczką biurową	6	10,8333	0,5538

6	Murarz*	3,6667	10,1667	0,3607
7	Ślusarz*	4,1667	9,8333	0,4237
8	Technik mechanik*	0,4167	7,0833	0,0588
9	Kucharz*	3,4167	6,9167	0,494
10	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,5833	6,1667	0,0946
11	Ekonomista	0,0833	6,1667	0,0135
12	Fryzjer*	1,75	6	0,2917
13	Krawiec*	1,8333	5,5833	0,3284
14	Kelner*	3,1667	5,1667	0,6129
15	Pakowacz	2	5	0,4
16	Kierowca samochodu osobowego	2	4,9167	0,4068
17	Cukiernik*	0,1667	4	0,0417
18	Technik informatyk*	0,75	3,9167	0,1915
19	Mistrz produkcji w przemyśle elektronicznym	0,4167	3,8333	0,1087
20	Barman	1,3333	3,75	0,3556
21	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,5833	3,75	0,1556
22	Mechanik samochodów osobowych	1,1667	3,75	0,3111
23	Kucharz małej gastronomii*	0,3333	3,25	0,1026
24	Górnik eksploatacji podziemnej*	0,9167	3,25	0,2821
25	Technik handlowiec*	2,1667	3,0833	0,7027
26	Pomoc kuchenna	1,75	2,8333	0,6176
27	Lakiernik samochodowy	0,75	2,75	0,2727
28	Księgowy	2,3333	2,6667	0,875
29	Piekarz*	0,0833	2,5833	0,0323
30	Szwaczka	0,1667	2,5833	0,0645

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 26. Zawody nadwyżkowe w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2011r.

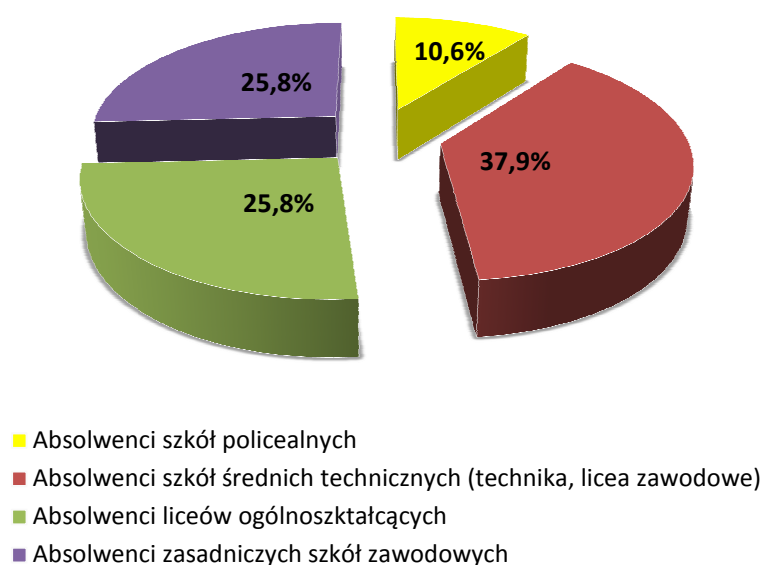
L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca*	2,5833	20,3333	0,127
2	Robotnik gospodarczy	3,3333	12,25	0,2721
3	Ślusarz*	1,9167	4	0,4792
4	Sprzątaczką biurową	0,6667	3,9167	0,1702
5	Fryzjer*	0,5	3,8333	0,1304
6	Kucharz*	0,1667	3,5	0,0476
7	Magazynier	1,9167	3,3333	0,575
8	Pakowacz	0,1667	3,3333	0,05
9	Technik prac biurowych*	2	2,9167	0,6857
10	Technik informatyk*	0,1667	2,75	0,0606
11	Kierowca samochodu osobowego	0,3333	2,1667	0,1538
12	Kelner*	0,1667	2,0833	0,08
13	Technik mechanik*	0,0833	1,8333	0,0455
14	Murarz*	0,9167	1,8333	0,5
15	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,1667	1,4167	0,1176
16	Mechanik samochodów osobowych	0,5	1,3333	0,375
17	Mechanik - monter maszyn i urządzeń*	0,1667	1,25	0,1333
18	Cukiernik*	0,0833	1,25	0,0667
19	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,0833	1,25	0,0667
20	Inżynier organizacji i planowania produkcji	0,0833	1,1667	0,0714
21	Barman	0,0833	1,0833	0,0769
22	Blacharz samochodowy*	0,25	1,0833	0,2308
23	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	0,3333	1	0,3333
24	Stolarz meblowy	0,0833	1	0,0833
25	Fizjoterapeuta	0,1667	0,9167	0,1818
26	Księgowy	0,6667	0,8333	0,8
27	Przedstawiciel handlowy	0,4167	0,8333	0,5
28	Technik handlowiec*	0,0833	0,8333	0,1
29	Kasjer handlowy	0,0833	0,6667	0,125
30	Tokarz w metalu	0,1667	0,6667	0,25

Źródło: PUP Tychy.

7. Absolwenci na lokalnym rynku pracy. Miasto Tychy

Poniższe zestawienia ukazują jak wyglądała struktura zawodowa absolwentów zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach w 2011 roku oraz jednocześnie prognozują liczbę absolwentów w roku 2012.

Wykres 11. Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według rodzaju szkół w 2011 roku w mieście Tychy

Źródło: PUP Tychy

Na koniec 2011 roku wśród bezrobotnych absolwentów w mieście Tychy największy odsetek stanowili absolwenci liceów zawodowych i techników (prawie 38%) oraz liceów ogólnokształcących i szkół zasadniczym zawodowych (po prawie 26%). Natomiast 10% wszystkich bezrobotnych absolwentów stanowili uczniowie legitymujący się wykształceniem średnim policealnym.

Porównując do stanu na koniec 2010 roku warto odnotować wzrost liczby zarejestrowanych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych (o 4,3%) i absolwentów szkół średnich technicznych (o 1,4%) oraz spadek zarejestrowanych absolwentów liceów ogólnokształcących (o 3,0%) i szkół policealnych (o 2,6%).

Tabela 27. Struktura zawodowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia i zawodów w Tychach w latach 2011 i 2012

Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2011	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2011	w tym	Przewidywani absolwenci w roku 2012	(4):(2) w %
			Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu		
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe					
Nauczyciel języka niemieckiego	9	0	0	14	0
Filolog - filologia obcojęzyczna	25	0	0	41	0
Technik budownictwa*	76	7	7	43	9,2105
Technik elektryk*	25	2	2	18	8
Technik elektronik*	26	3	3	25	11,5385
Technik mechanik*	58	3	3	9	5,1724
Technik pojazdów samochodowych*	0	0	0	48	0
Technik górnictwa podziemnego*	20	0	0	8	0
Technik architektury krajobrazu*	30	2	2	39	6,6667
Technik technologii żywności*	18	1	1	0	5,5556
Technik farmaceutyczny*	38	5	5	46	13,1579
Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	46	0	0	31	0
Biomasażysta	5	0	0	19	0
Asystentka stomatologiczna*	0	0	0	10	0
Higienistka stomatologiczna*	13	0	0	12	0
Technik masażysta*	12	0	0	7	0
Technik bezpieczeństwa i higieny pracy*	28	2	2	77	7,1429
Technik ochrony środowiska*	26	4	4	26	15,3846
Ratownik medyczny*	11	0	0	9	0
Technik ekonomista*	30	1	1	30	3,3333
Technik eksploatacji portów i terminali*	0	0	0	0	0
Technik logistik*	96	5	5	129	5,2083
Technik spedytor*	0	0	0	13	0
Technik organizacji reklamy*	6	0	0	18	0
Technik administracji*	40	2	2	77	5
Dekorator wnętrz	10	0	0	0	0
Florysta*	0	0	0	19	0
Technik organizacji usług gastronomicznych*	16	4	4	10	25
Muzyk*	27	0	0	35	0
Technik teleinformatyk*	32	4	4	30	12,5
Technik informatyk*	111	13	13	69	11,7117
Technik prac biurowych*	13	0	0	58	0
Technik obsługi turystycznej*	10	0	0	16	0
Technik hotelarstwa*	23	1	1	88	4,3478

Technik rachunkowości*	21	1	1	28	4,7619
Kucharz*	18	3	3	19	16,6667
Kelner*	11	0	0	9	0
Technik usług fryzjerskich*	9	0	0	15	0
Technik usług kosmetycznych*	99	0	0	80	0
Technik handlowiec*	20	2	2	23	10
Opiekun medyczny*	0	0	0	45	0
Technik ochrony fizycznej osób i mienia*	0	0	0	8	0
Wykształcenie średnie ogólnokształcące					
Bez zawodu	1030	33	33	1023	3,2039
Wykształcenie zasadnicze zawodowe					
Fotograf*	1	1	1	2	100
Kucharz małej gastronomii*	39	7	7	36	17,9487
Fryzjer*	37	8	8	35	21,6216
Sprzedawca*	21	1	1	16	4,7619
Murarz*	7	1	1	9	14,2857
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	11	1	1	8	9,0909
Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	0	0	0	0	0
Malarz - tapeciarski*	0	0	0	5	0
Lakiernik*	11	2	2	8	18,1818
Kominiarz*	0	0	0	0	0
Blacharz samochodowy*	0	0	0	0	0
Ślusarz*	1	0	0	0	0
Mechanik pojazdów samochodowych*	26	6	6	31	23,0769
Elektryk*	18	2	2	26	11,1111
Elektromechanik pojazdów samochodowych*	10	2	2	18	20
Cukiernik*	10	2	2	1	20
Piekarz*	6	0	0	1	0
Stolarz*	1	1	1	1	100

Źródło: PUP Tychy, System Informacji Oświatowej MEN

Wśród absolwentów o wykształceniu policealnym i średnim zawodowym największy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby o zawodach: technik informatyk (20%); technik budownictwa (10,8%) oraz technik farmaceutyczny (7,7%) i technik logistyk (7,7%).

Prawie 12% wszystkich absolwentów kończących szkołę w 2011 roku w zawodzie technik informatyk oraz 9% w zawodzie technik budownictwa było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach. Odpowiednio; na 111 absolwentów kierunku technik informatyk 13 osób figurowało w ewidencji PUP Tychy na koniec 2011 roku. Największy jednak odsetek bezrobocia wśród absolwentów

szkół policealnych i średnich zawodowych był wśród kucharzy (16% wszystkich absolwentów było zarejestrowanych na koniec 2011r.) i techników ochrony środowiska (15% absolwentów zarejestrowanych na koniec 2011r.).

Wśród absolwentów o wykształceniu zasadniczym zawodowym (tabela 25) największą liczbę bezrobotnych stanowili fryzjerzy (23% wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych) i kucharze małej gastronomii (20%). Te dwa kierunki (wraz z kierunkiem: mechanik pojazdów samochodowych) generują również największe bezrobocie. 21% wszystkich absolwentów kierunku fryzjer i 17% absolwentów kierunku kucharz małej gastronomii było zarejestrowanych w PUP Tychy na koniec 2011r.

Warto podkreślić, iż szkoły zasadnicze zawodowe w dalszym ciągu kształcą stosunkowo mniej młodzieży aniżeli szkoły policealne, średnie zawodowe i średnie ogólnokształcące.

Opierając się na informacjach dotyczących przewidywanych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, możemy zauważyć, iż osób uczących się w liceach ogólnokształcących i szkołach średnich zawodowych jest zdecydowanie najwięcej (odpowiednio 41% i 51% wszystkich przewidywanych absolwentów w 2012 roku). Dla porównania natomiast tylko 8% absolwentów w 2012 będą stanowić osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, co oznacza nieznaczny spadek w stosunku do liczby absolwentów w 2011 roku (9%).

Oprócz absolwentów szkół policealnych, średnich zawodowych, liceów ogólnokształcących i szkół zasadniczych zawodowych; w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach figurują również absolwenci szkół wyższych.

Na koniec 2011 roku zarejestrowanych w PUP Tychy było 145 absolwentów szkół wyższych (234 w 2010 roku i 207 w 2009 roku). Z czego największy odsetek stanowili absolwenci Uniwersytetu Śląskiego (21% wszystkich absolwentów szkół wyższych). Na drugim miejscu pośród osób zarejestrowanych byli absolwenci Politechniki Śląskiej (17%). 7% (6% w 2010) wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół wyższych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach w końcu

2011 roku stanowili natomiast byli studenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach (WSZiNS).

Wśród bezrobotnych absolwentów tyskiej uczelni w 2011 roku największy odsetek stanowili byli studenci kierunku zarządzania (40%) i administracji (40%) zarejestrowanych studentów WSZiNS). Natomiast bezrobotni absolwenci kierunku socjologia stanowili 20%.

Dla porównania w 2010 podział ten wyglądał następująco: administracja (60%), zarządzanie i marketing (7%) i socjologia (33%), co świadczy o znacznym procentowym wzroście bezrobocia w 2011 roku wśród absolwentów kierunku zarządzania i marketingu.

Szczegółowe dane dotyczące absolwentów WSZiNS w latach 2010-2011 znajdują się w tabeli nr 28.

Tabela 28. Struktura zawodowa absolwentów WSZiNS w Tychach według zawodów w Tychach w 2010 i 2011 r.

Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2010	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2010	W tym	(4):(2) w %
			Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	
Absolwenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach w 2010 roku				
Specjalista do spraw marketingu i handlu	51	1	1	1,96
Socjolog	71	5	5	7,04
Specjalista administracji publicznej	170	9	9	5,29
Absolwenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach w 2011 roku				
Specjalista do spraw marketingu i handlu	59	4	4	6,8
Socjolog	43	2	2	4,7

Specjalista administracji publicznej	154	4	4	2,6
--------------------------------------	-----	---	---	-----

Źródło: PUP Tychy, GUS

7% absolwentów kierunku zarządzania i marketingu, 5% kierunku socjologia oraz ponad 2% kierunku administracja zarejestrowanych było jako osoby bezrobotne na koniec 2011 roku. Dla porównania; w 2010 roku pośród 154 absolwentów administracji – 9 osób było zarejestrowanych (5,2%); na 71 absolwentów socjologii – 5 osoby było zarejestrowanych (7%) i na 51 absolwentów kierunku zarządzania i marketingu – 1 osoba zarejestrowana (niecałe 2%).

W oparciu o porównanie do lat ubiegłych i na podstawie wstępnych danych GUS możemy określić, iż w 2012 roku ponownie najliczniejszą grupę będą stanowić studenci kierunku administracja prawie 40% studiujących w Wyższej Szkole Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach). Dodatkowo uruchomiono nowy kierunek kształcenia – pedagogika ze specjalnością: nauczanie początkowe z wychowaniem przedszkolnym, na którym obecnie studiuje już aż 24% wszystkich studentów tyskiej szkoły.

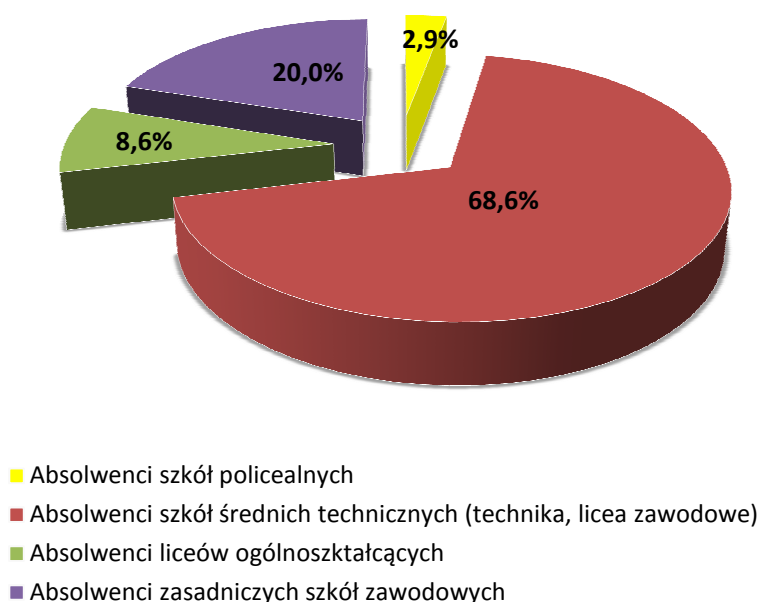
Tabela 29. Struktura kierunków studentów WSZiNS w Tychach w 2012r.

Studenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach w 2012 roku		
Nazwa kierunku	Liczba studiujących	%
Zarządzanie	150	24,4%
Socjolog	79	12,8%
Administracja	243	39,4%
Pedagogika	144	23,4%
SUMA	616	100%

Źródło: GUS

8. Absolwenci na lokalnym rynku pracy. Powiat bieruńsko - lędziński

Wykres 12. Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według rodzaju szkół w 2011 roku w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

Źródło: PUP Tychy

Na koniec 2011 roku wśród bezrobotnych absolwentów w powiecie bieruńsko - lędzińskim największy odsetek stanowili byli uczniowie szkół średnich technicznych (69% wszystkich absolwentów) oraz szkół zasadniczych zawodowych (20%). Zarejestrowanych absolwentów średnich ogólnoszkolących było natomiast 8%.

W porównaniu do 2010 roku zmiana nastąpiła wśród absolwentów wszystkich szkół. Największa jednak dotyczyła bezrobotnych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych i średnich ogólnoszkolących. W przypadku bezrobotnych absolwentów posiadających wykształcenie zawodowe odnotowano wzrost w przeciągu roku o 11,5%, natomiast w przypadku osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnoszkolącym wystąpił spadek o 13,9%.

Wśród absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych największą grupę stanowiły osoby o zawodzie technik górnictwa podziemnego (42% wszystkich absolwentów o wykształceniu policealnym i średnim zawodowym) i technik informatyk (22%) oraz technik ekonomista (12%).

Natomiast wśród wszystkich absolwentów zarejestrowanych największy odsetek stanowiły osoby z zawodem technik ekonomista – 42%. Znaczący to, iż 22% absolwentów tego kierunku w roku 2011 zarejestrowanych było w Powiatowym Urzędzie Pracy na koniec 2011 roku. Na kolejnym miejscu pod względem bezrobocia absolwentów znalazł się zawód technika informatyka (co trzeci zarejestrowany bezrobotny ze szkół średnich zawodowych ukończył ww. kierunek).

Zupełnie inaczej sytuacja przedstawia się z bezrobociem wśród absolwentów szkół kształcących jako technik górnictwa podziemnego. Przypomnijmy, iż co trzeci absolwent szkół policealnych i średnich technicznych w powiecie bieruńsko – lędzkim kończył ten kierunek. Pomimo tego w rejestrze PUP Tychy na koniec 2011 roku nie odnotowano ani jednego zarejestrowanego absolwenta w zawodzie technika górnictwa podziemnego. Podobnie sytuację kształtowała się w 2009 i 2010 roku.

Największą liczbę bezrobotnych wśród absolwentów legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły osoby o zawodach: mechanik pojazdów samochodowych (29%) i cukiernik oraz fryzjer (odpowiednio po 14%).

50% wszystkich absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej o kierunku fryzjer w 2011 było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne pod koniec 2010 roku. 100% wszystkich absolwentów (1 osoba) kierunku cukiernik i fotograf było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne pod koniec 2011 roku oraz 11% wszystkich absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej o kierunku sprzedawca również figurowało w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w końcu 2011 roku. Dokładniej przedstawia to tabela 30.

Tabela 30. Struktura zawodowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie bieruńsko - lędzińskim w latach 2011 i 2012

Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2011	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2011	w tym	Przewidywani absolwenci w roku 2012	(4):(2) w %
			Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu		
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe					
Technik elektryk*	27	0	0	8	0
Technik elektronik*	14	3	3	16	21,4286
Technik mechanik*	29	3	3	24	10,3448
Technik górnictwa podziemnego*	157	0	0	131	0
Technik bezpieczeństwa i higieny pracy*	6	0	0	7	0
Technik ekonomista*	46	10	10	13	21,7391
Technik logistik*	0	0	0	55	0
Technik informatyk*	83	7	7	52	8,4337
Technik handlowiec*	14	1	1	11	7,1429
Górnik eksploatacji podziemnej*	0	0	0	126	0
Wykształcenie średnie ogólnokształcące					
Bez zawodu	196	4	4	220	2,0408
Wykształcenie zasadnicze zawodowe					
Fotograf*	1	1	1	7	100
Kucharz małej gastronomii*	4	0	0	12	0
Fryzjer*	7	1	1	7	14,2857
Sprzedawca*	9	1	1	12	11,1111
Ogrodnik*	0	0	0	0	0
Murarz*	0	0	0	2	0
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	1	0	0	1	0
Lakiernik*	2	0	0	4	0
Blacharz samochodowy*	1	0	0	3	0
Ślusarz*	0	0	0	3	0
Operator obrabiarek skrawających*	1	0	0	0	0
Mechanik pojazdów samochodowych*	8	2	2	10	25
Zegarmistrz*	1	0	0	0	0
Elektryk*	7	1	1	8	14,2857
Elektromechanik*	0	0	0	1	0
Elektromechanik pojazdów samochodowych*	3	0	0	0	0
Monter - elektronik*	0	0	0	1	0
Rzeźnik - wędliniarz*	1	0	0	0	0
Cukiernik*	1	1	1	0	100
Piekarz*	6	0	0	2	0

Stolarz*	1	0	0	0	0
Górnik eksploatacji podziemnej*	39	0	0	58	0

Źródło: PUP Tychy, System Informacji Oświatowej MEN

Biorąc pod uwagę przewidywanych absolwentów w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2012 roku możemy zauważyć, iż osób uczących się w szkołach policealnych, technikach i liceach zawodowych jest coraz więcej (56% wszystkich przewidywanych absolwentów w 2012 roku – wzrost o 63% w stosunku do roku 2011.). 28% absolwentów w 2012 stanowić będą osoby kształcące się w liceach ogólnokształcących, najmniej natomiast będzie absolwentów szkół zasadniczych zawodowych (16% wszystkich przewidywalnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2012 roku).

Wnioski:

Przeprowadzona analiza zgromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach danych, pozwala na sformułowanie przynajmniej kilku kluczowych konkluzji zamykających raport:

- ➡ Spadek poziomu bezrobocia dla miasta Tychy o 0,3% w porównaniu do grudnia 2010r.
- ➡ Poziom bezrobocia w 2011r. dla powiatu bieruńsko - lędzińskiego w porównaniu do stanu na koniec 2010r. nie zmienił się i wyniósł 5,1%.
- ➡ W mieście Tychy największy wzrost poziomu bezrobocia zaobserwowano wśród osób między 55 a 59 rokiem życia (wzrost o 1,5% w porównaniu do stanu na koniec 2010r.).
- ➡ W powiecie bieruńsko - lędzińskim największy wzrost poziomu bezrobocia zaobserwowano wśród osób między 25 a 34 rokiem życia (wzrost o 2,5% w porównaniu do stanu na koniec 2010r.).
- ➡ Prawie co drugi bezrobotny (49%) zarejestrowany w PUP Tychy na koniec grudnia 2011r. legitymował się wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym.
- ➡ Lokalny rynek pracy cechuje się głęboką nierównowagą. Nadmiar bezrobotnych notowany jest w większości zawodów i specjalności a tylko nieliczne charakteryzują się deficytem. W 2011r. wśród wszystkich zawodów występujących w ewidencji 86% (75% w grudniu 2010r.) stanowiły zawody nadwyżkowe, a 11% zawody deficytowe (21% w grudniu 2010r.).

➡ Do zawodów szczególnie deficytowych zaliczamy:

- Specjalista do spraw logistyki
- Manewrowy
- Cieśla
- Sprzedawca w branży spożywczej
- Pracownik działu logistyki
- Ogrodnik
- Pracownik rozkładający towar na półkach
- Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych
- Doradca finansowy
- Elektromonter instalacji elektrycznych
- Elektryk
- Opiekun osoby starszej
- Tynkarz
- Operator koparko - ładowarki

➡ Do zawodów szczególnie nadwyżkowych zaliczamy:

- Robotnik gospodarczy
- Robotnik budowlany
- Technik prac biurowych
- Sprzątaczką biurową
- Ślusarz
- Kucharz
- Kelner
- Pakowacz
- Kierowca samochodu osobowego
- Technik handlowiec
- Pomoc kuchenna
- Księgowy
- Ślusarz
- Magazynier
- Technik prac biurowych
- Przedstawiciel handlowy

➡ Lokalne bezrobocie doskonale opisują dwa parametry:

1. Wzrost wskaźnika feminizacji w przeciągu ostatnich 12 miesięcy. Na koniec grudnia 2011r. biorąc pod uwagę kryterium płci, dominują kobiety, które stanowią 58% ogółu bezrobotnych. Warto jednak podkreślić, iż wskaźnik ten jest jednak na nieco niższym poziomie niż jeszcze w 2008r., gdzie mężczyźni stanowili 36% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Tychy, podczas, gdy w grudniu 2011r. bezrobotni panów było 42%).
2. Relatywnie niski kapitał ludzki – silnie reprezentowane w grupie bezrobotnych są osoby o wykształceniu podstawowym i zasadniczym zawodowym (dla miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego odsetek takich osób wynosi 49%).

➡ Nieustanne zmiany zachodzące na rynku pracy w dalszym ciągu wymuszają na członkach społeczeństwa:

- ✓ ustawiczną gotowość do akceptacji tych przekształceń;
- ✓ dążenie do podwyższania własnych kwalifikacji i umiejętności;
- ✓ mobilność zarówno zawodową jak i geograficzną.

➡ Wzrost liczby składanych dla miasta Tychy ofert pracy przeciągu roku o 183 oferty. Najwięcej ofert pracy zgłoszonych dla miasta Tychy stanowiły oferty dotyczące usług sprzątania (pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne) - 4,6% wszystkich zgłoszonych ofert pracy, oraz dla zawodów: kierowca operator wózków jezdniowych (4,1%), sprzedawcy (3,9%) oraz magazyniera (3,7%).

➡ Spadek liczby składanych dla powiatu bieruńsko - lędzińskiego ofert pracy przeciągu roku o 216 ofert. Najwięcej ofert pracy zgłoszonych w powiecie bieruńsko - lędzińskim było związanych z takimi zawodami jak; robotnik budowlany, robotnik gospodarczy oraz sprzedawca. Kolejno stanowiło to 11%,6% i 5% ogółu wszystkich zgłoszonych ofert pracy w 2011r.

➡ Wzrost wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy w mieście Tychy o 0,16 w stosunku do stanu na koniec 2010r., co jest spowodowane wzrostem liczby składanych ofert pracy, przy jednoczesnym niewielkim spadku bezrobocia.

➡ Utrzymanie tendencji spadkowej dotyczącej wysokości wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego, w wyniku niewielkiego wzrostu bezrobocia i znacznego spadku liczby składnych ofert pracy.

➡ Wzrost liczby zarejestrowanych absolwentów w przeciągu dwóch lat o 145 osób.

➡ Brak związku między posiadanym zawodem a chęcią podjęcia pracy na stanowisku z nim związanym. Sytuacja ta jest widoczna szczególnie wśród osób posiadających wykształcenie handlowe, gdzie znaczna liczba zarejestrowanych osób nie chce pracować w swoim zawodzie, oraz wśród osób o takich zawodach jak; ślusarz, krawiec, kucharz, fryzjer. Taki stan rzeczy wynika przede wszystkim ze słabych kwalifikacji zawodowych, co jest między innymi następstwem długotrwałego bezrobocia oraz nieświadomego wyboru kierunku kształcenia.

➡ Absolwenci z wykształceniem średnim zawodowym i średnim ogólnokształcącym (łącznie 63,7%) stanowią najliczniejszą grupę wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2011 roku w mieście Tychy.

➡ Absolwenci z wykształceniem średnim zawodowym i zasadniczym (łącznie 88,6%) zawodowym stanowią najliczniejszą grupę wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2011 roku w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

➡ Wzrost w przeciągu roku liczby zarejestrowanych absolwentów zasadniczych zawodowych o 4,3% w mieście Tychy i o aż 11.5% w powiecie bieruńsko – będzińskim.

➡ Pomimo wzrostu liczby zarejestrowanych osób z wykształceniem średnim zawodowym lub zasadniczym zawodowym, w dalszym ciągu obserwuje się szybką absorpcję przez lokalny rynek pracy absolwentów niektórych kierunków technicznych i zawodowych. Za przykład może świadczyć to, iż żaden z absolwentów kierunku technik górnictwa podziemnego i górnik eksploatacji podziemnej (łącznie 196 osób) nie zarejestrował się jako osoba bezrobotna.

➡ W 2011 roku najwyższe bezrobocie wśród absolwentów w mieście Tychy generowały następujące kierunki nauczania:

- Technik teleinformatyk
- Technik farmaceutyczny
- Technik informatyk
- Technik ochrony środowiska
- Technik elektronik
- Technik handlowiec
- Mechanik pojazdów samochodowych
- Cukiernik
- Lakiernik
- Kucharz
- Kucharz małej gastronomii
- Fryzjer
- Murarz

➡ W 2011 roku najwyższe bezrobocie wśród absolwentów w powiecie bieruńsko-lędzkim generowały następujące kierunki nauczania:

- Technik elektronik
- Technik ekonomista
- Technik mechanik
- Mechanik pojazdów samochodowych
- Fryzjer

➡ Kluczową kwestią związaną z bezrobociem wśród absolwentów kierunków technicznych i zawodowych jest niedopasowanie kierunku nauczania do predyspozycji i zainteresowań zawodowych danej osoby, innymi słowy kierunek ten jest wybierany mało świadomie (wpływ grupy rówieśniczej, rodziców, znajomych). Konsekwencją tego już po ukończonej szkole jest niechęć do podjęcia zatrudnienia na stanowisku związanym z zawodem wyuczonym lub też nie przystąpienie do egzaminu zawodowego.

➡ Wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów (również absolwentów szkół spoza miasta Tychy i powiatu bieruńsko-lędzkiego) w 2011 największą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie wyższe – 145 osób tj. 43,8% oraz wykształcenie średnie (w tym ogólnokształcące i średnie zawodowe) – 144 osoby, tj. 43,5%.

➡ Wśród wszystkich absolwentów szkół wyższych w 2011 największą grupę stanowiły osoby, które ukończyły następujące kierunki studiów: zarządzanie (15,2% wszystkich absolwentów szkół wyższych), pedagogika (8,3%), socjologia (8,3%), administracja (6,9%) i turystyka (4,1%).

➡ Biorąc pod uwagę niedopasowanie zainteresowań i predyspozycji zawodowych do posiadanego zawodu wyuczonego, potrzebny jest silniejszy związek edukacji i rynku pracy poprzez koordynację działań instytucji oświatowych z instytucjami obsługującymi rynek pracy, między innymi pod kątem działań zwiększających świadomy wybór zawodu wśród uczniów szkół gimnazjalnych.